

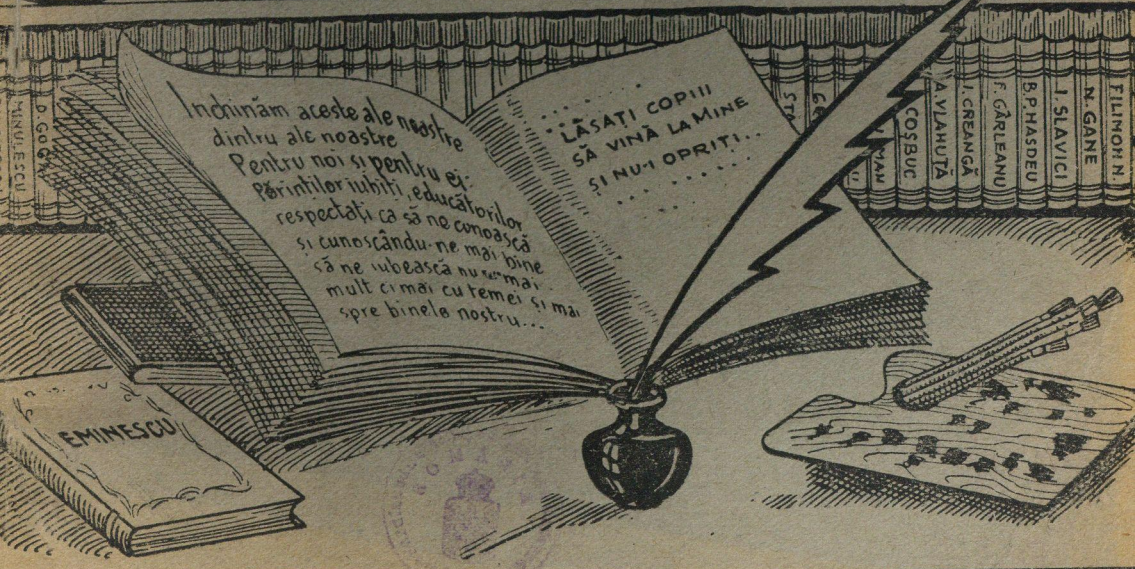
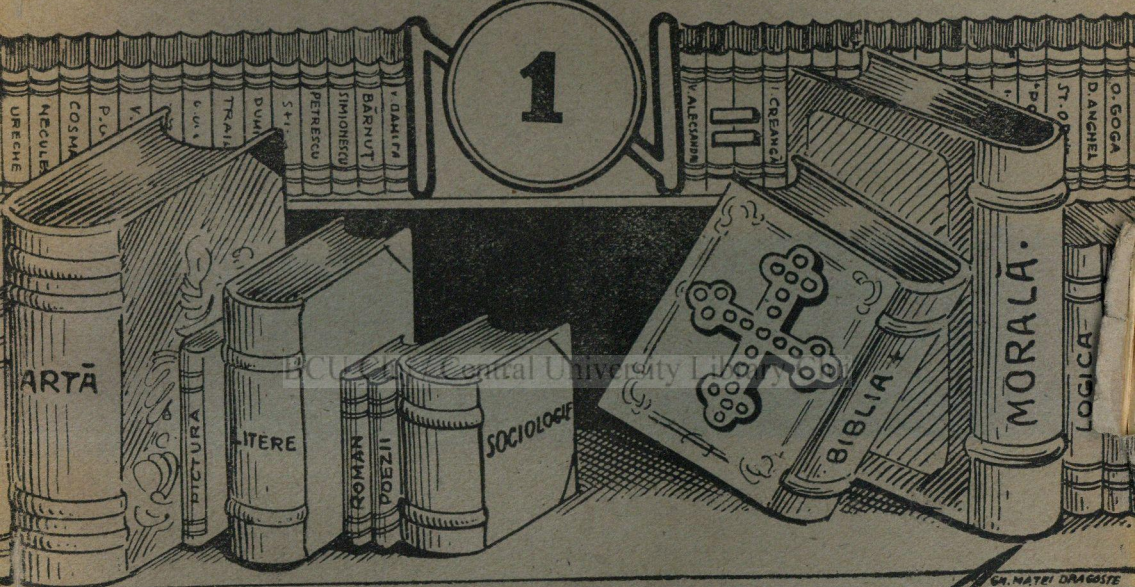
TARA

BIBL. UNIV. CLUJ-NAPOCA
Nr. 514 1943
Exemplar legal

VISURILOR NOASTRE

ORADEA - TIMIȘOARA

1

... ..
 Cu vesele glasuri de tinere firi
 Cuprinși de-amintirea străbunei măririi
 Spre soare ni-e gândul și mergem
 spre el
 Lumina ni-e ținta și binele țel
 Trăiască-ne țara și neamul,
 „Ivanul studenților“

Cu dreapta 'nălțată spre Tatăl de sus
 Jurat-am pe tot ce strămoșii ne-au
 spus :
 Unire 'ntre frați și pe Domn să-l
 iubim
 Și altarul de jertf'al națiunii să fim
 Și sufletul neamului nostru.

.....
 GHEORGHE COȘBUC

CUPRINSUL:

<i>Augustiu Cosma</i>	<i>Mareșalul Ion Antonescu...</i>	1
<i>D. R. Ionescu</i>	<i>Pastel</i>	8
<i>Nestor Prisca</i>	<i>Florile d'albe</i>	9
<i>Mala Blistra</i>	<i>Scrisoare</i>	9
<i>Nana</i>	<i>Filă din poveste</i>	11
<i>Mircea Bena</i>	<i>Pe plaiu</i>	14
<i>I. c. L. S. V.</i>	<i>Epigrame</i>	17
<i>Titi</i>	<i>Când lacrimile-mi curg... ..</i>	18
<i>Livlu Olartu</i>	<i>Epigrame</i>	19
<i>Nicolae Drămbareanu</i>	<i>Bietul cerșetor... ..</i>	20
<i>Nicolae Marghelici</i>	<i>Gânduri pentru anul nou</i>	20
<i>Tata</i>	<i>Oameni</i>	21
<i>Horaștu Paulescu</i>	<i>Munții</i>	23
<i>H. Paulescu și L. Dănilă</i>	<i>Mi-e dor</i>	24
<i>H. Păulescu</i>	<i>Epitaf</i>	24
<i>I. Preda</i>	<i>Rătăcirii... ..</i>	25
<i>Lilhai Dumbravă</i>	<i>Incheiere</i>	26
<i>Ioniță Buflă</i>	<i>Regret... ..</i>	27
<i>Marlana Georgencu-Vâlcea</i>	<i>Hibernală</i>	27
<i>Cl. Drăghicescu-Ghiban</i>	<i>Mănuțe albe</i>	28
<i>N. P.</i>	<i>Cărți-reviste</i>	28
<i>Curentul</i>	<i>Claviaturi</i>	29
<i>Gh. Bulgăr</i>	<i>Anul literar 1942</i>	29
<i>Copertă, pag. III.</i>	<i>Un premiu literar</i>	

Tara Visurilor Noastre

Anul VII.

Ianuarie 1943

No. 1

Revistă literară pentru tineret. Apare lunar, afară de lunile de vacanță sub conducerea prof. Augustin Cosma, Timișoara III., Vadul Călugăreni No. 2

Conducătorul de azi al destinelor neamului: Mareșalul Ion Antonescu *)

Istoria omenirii se confundă cu istoria indivizilor. Căci istoria omenirii înainte de-a fi istoria comunităților, umane, înainte de-a fi istoria națiunilor, este și va fi istoria marilor ei personalități; în jurul puterii de credință și acțiune a cărora, se vor aduna cei ce vor simți puterea creatoare de energii și dătătoare de pilde, pentru cei ce se caută pe sine, căutându-i pe ei și se cunosc pe sine înțelegându-i pe ei.

Omul este veșnic în căutarea omului, pentru a i se închina și a-l urma, când crede că l-a aflat.

Omul, căutarea și aflarea lui este firul ce unește istoria singuraticilor din miliardele de indivizi și istoria tuturor cari-și înclăștă privirea și firea, în puterea de viață a celor găsiți vrednici de-a fi urmați, pentru a-și desăvârși iluzia în credință și convingere; că se cunosc pe sine, înțelegându-i pe ei.

Farul luminos al vieții lor este calauză și lumină pentru cei ce rătăcesc prin labirintul necunoașterii proprii lor umanități. Lumina lor se 'ntinde departe; se unește cu alte lumini, răsărite în mijlocul celor mulți și fără nume, pentru a da nume și viață omului și vremii.

Căutarea lor, a personalităților și a lui, a omului, esingura, adevărata, veșnic nesăturata patimă a sufletului însetat, de-a înțelege necunoscutul din sine; iar aflarea lui, rămâne a fi singura izbânda într'adevăr umană.

*) Conferință ținută la Palatul Cultural din încredințarea Consiliului interșcolar.

Aici rezidă dragostea copiilor pentru povești cu Făt-Frumos, Sfarmă-Piatră, Strâmbă-Lemne, Fiul de împărat cu noroc la vânat.

Cine oprește pe copil de a simți că este, și că poate deveni, ceea ce admiră, în cel, a cărui viață povestită o crede, și se crede în stare a o urma?!

Iată de unde interesul crescând pentru viețile romantice ale oamenilor mari. De aici truda nestăpănită a sfinților, în a cunoaște și urma pe Cel căruia tot mai asemenea se trudesă să devină; singurul model de viață într'adevăr consecvent omenească pe pământul frământat de furtunile inconsecvenței omenești.

Omul caută „omul“, dar îl găsește chiar necăutat, îl simte unde este și-l scoate la lumină pe cel vrednic a fi văzut.

L-au găsit pe Cincinat, Romanii, la vremea potrivită a aflării lui, la coarnele plugului, și l-au dus și nici nu l-au întrebat, dacă vrea să mântue Roma, și a mântuit-o...

Pe Mareșalul Antonescu neamul l-a aflat în temniță, în care fusese închis pentru că n'a vrut să-și calce onoarea de militar și să-și tradeze interesele neamului, care l-a așezat în vremile cele mai grele ale istoriei lui frământată, să-i fie lumină, prin cuvântul și drum prin o pilda-i de conducător al destinului lui spre luminișul mântuirii de pe buza prăpastiei spre care era împins.

Pentru a-l putea judeca și a-i putea măsura mărimea, ne ar trebui vremea cescurgându-se ne apropie tot mai mult de înțelegerea lui; căci adevăratele mărimi au nevoie de perspectiva timpului și a spațiului; care ne e necesară nouă, pentru a avea puțința de-a-i vedea pe cei adevărați mari în adevărata lor lumină și a-i aprecia la merita lor valoare.

Valoarea intrasecă a conducătorilor de neamuri le-o stabilește personalitatea, caracterul lor.

Iar personalitatea, în definitiv, înseamnă adâncime de credință și putere de dragoste.

Iar caracter este hotărîre, tărie și consecvență nestrămutată pe drumul binelui celor pe cari ai sarcina să-i conduci.

Câtă putere de credința a trebuit și trebuue să aibă Conducătorul țării dl Ion Antonescu să creadă că poate fi ridicat la aprecierea demnității de sine prin jertfa de care e capabil, — neamul lovit, umilit prin propriile sale patimi și greșeli, și prin răutatea altora?!

Iar, dragostea lui — i-o arată *cuvintele* și fapta de redresare a tuturor spre mântuirea a ceea ce se parea pierdut: neamul și țara.

De câtă hotărâre, tărie și consecvența a dat dovadă cel ce mai bine a vrut să infunde pușcăriile să privească în ochi moartea ce-l amenință decât sa se lase dezonorat a face, și a îngădui fapte și atitudini ce-l rușinau pe el și pe cei ce le făceau și păgubeau neamul.

Mărimile politice se judecă și apreciază după rezultate; după rezultatele ultime și definitive.

Mărimile militare, după faptele lor de arme. Conducătorii din viață, — după buna lor credință și bunăvoință; după grija și truda depusă pentru binele comunității ce o ilustrează; și după înțelepciunea, onoarea, grija și conștiința cu cari-și umplu locul și-și îndeplinesc chemarea, în care i-a așezat Dumnezeu și țara.

Ca să înțelegem rolul mântuitor pentru neam și țară a Mareșalului Antonescu: să măsurăm prăpastia pe marginea căreia ajunsese țara în toamna anului 1940: pe buza căreia energia, cinstea, priceperea, hotărârea lui a oprit-o, de pe povârnișul căreia, spre suișul cinstei și al jertfei mântuitoare și desrobitoare, a întors-o.

Să oprești clătlnările unui tron răsturnat — să liniștești groaza și desnădejdea unei retrageri fără de luptă, dezastruasă și neonorantă, din a treia parte a țării; să repart pagubele și ușurezi inimile îngrozite de dezastrul unui cutremur, — să umpli hăul deschis de frământările lăuntrice — pentru primejdii de pierire totală ce se sconta de dușman extern lacomi și neuman — și să repui, din nou, țara și neamul desnădăjduit, pe drumul nădejzii și încrederii în sine; în pui terile sale și 'ndestinu-i, ce-i rezervă încă gloriile, meritate și reîntregiri avute și redobândite să recâștigi, onoarea primejdută și să prilejuești, prin luptă și jertfă, reînălțarea frunții

și sufletului țării și a ostașului — plin de mândria elanului simțit și a vredniciei văzute și recunoscute de toată lumea de bine: iată pilonii — pe cari se va ridica monumentul măririi sale de mâine.

Iată pedestalul autorității sale de azi.

Cuvintele lui — alcătuiesc o adevărată antologie a gândirii și a simțirii sufletului românesc, dovadă de bogăția inimii și simțirii din care curg.

Un clar vizionar. Un mare animator prin verbul în-ari-pat, și inspirat; un mare român și patriot.

„Nu desnădăjduiți, Români...

...„Să ne privim față'n față pe noi înșine, prietenii și dușmanii pentru a rosti răspicat ca o chemare a vieții: Neamul Românesc nu pierie!“

„In popas, de un an, Sire, Neamul și Armata au spălat umilirea și jertfa prin jertfă călcând, au făcut din durerea luptei, prag de istorie nouă, ridicând Domniei Tale bolți de istorie desrobitoare.

„Am întors Apusul neamului în răsărit și din Răsărit ne vom stăpâni Apusul...“

„Aș voi ca și cei de peste hotare să simtă, în acest 10 Maiu, crezul unui neam în luptă...“

„Dar este hotărât și mărturia de viață, voința noastră neînfrănată, de-a ne stăpâni glia strămoșească — și de-a ne apăra onoarea, hotărârea noastră nebiruită de-a rămâne puternici și întregi, cum ne-au fost strămoșii.

... Fiindcă sau *Europa de mâine va fi un continent de unire de onoare și de dreptate, în care cei care se jertfesc, azi pentru crezuri noi, vor fi înțeleși, sau Europa nu va mai fi*“ (Cuvântarea dela 10 Măiu 1942)

Iar în cuvântarea dela mormântul Eroului Necunoscut, din ziua Eroilor (14 V. 1942):

„In fața ta, erou neștiut, pe care destinul te-a ales ca să fii altarul luptelor și credinței noastre,... în fața ta mărturisesc mândria noastră de urmași; în fața ta alinez azi, — așa cum Decebal și-a adunat generalii altădată — în front al veșniciei, pe toți eroii acestui neam, căzuți în luptă sfântă pentru Cruce și pentru dreptate, pământuri și pentru Civilizație, *pentruca Neamul întreg să simtă, în noi, stanele ocrotitoare ale luptei noastre de mâine.*

„Ție Erou Necunoscut îți închinăm mândria noastră și Ție îți făgăduim să facem, din această credință, temeieri de luptă nouă; *pentruca* pretutindenii Neamul Românesc să-și buciune dreptul la onoare, și *fruntea noastră să fie stearsă nu numai de petele Răsăritului, dar și de umbrele Apusului...*

... ..
„Ei au luptat să salveze nu numai granițele, dar și libertățile și viitorul acestui neam.“

„Am convingerea fermă — că din lupta aceasta nu se poate să eșim înfrânți.“

„Am credința fermă că din lupta titanică pe care o ducem, nu numai pentru noi, dar și pentru linștea și civilizația Europei, vom ajunge să fim răsplătiți, așa după cum o merităm.“

„Să fiți siguri că nu voi ceda lupta decât atunci, când se ve trece peste trupul meu. *Soldatul Român va lupta până la ultimele lui puteri ca să apere granițele și să le așeze acolo unde cere dreptatea.*“ (Vorbirea din 7 Ianuarie 1943.)

Driguitorul sufletelor și al vremilor Dumnezeu, în nesfârșita, neînțeleasa lui bunătate și grije, ridică ajutor tuturor năcazurilor, la vremea potrivită și înălță, din mijlocul poporului său, bărbați să'nsemne, prin pilda și cuvântul lor drumul neamului spre desăvârșirea menirii lui pe aceste plaiuri azi ca și ieri, ieri ca și mâine — ale lui.

Nu este neam să se poată mândri mai mult, decât neamul nostru, de-a fi avut, întotdeauna și la vreme, conducători vrednici și autentici în gând și sânge românesc.

Această danie Dumnezească este răsplata postelniciei — și o încrederii lui în grija lui Dumnezeu peste el, peste cel care-și începe munca și truda cu: Doamne ajută și-și o încheie cu Mulțumescu-ți Ție Doamne!

Vrednic conducător în ceasul al 12 al primejdiei aproape totale a apărut Mareșalul Ion Antonescu ca să-și mântue neamul: de pe marginea prăpastiei desnădejdiei și destrămării.

I-a turnat nou suflet, nou elan și nouă putere de viață: și ducându-l din izbândă în izbândă în răsărit: i-a înălțat f-Juntea cu onoarea și i-a născut din nou mândria credinței

în puterea sa. Cum am putea măsura într'o scîrfa considerare, ori rîndurile de revistă, toate bogatele, nemăsuratele rezultate ale activității lui?

Căutați măsura rezultatelor activității unui om viu pentru a-l putea aprecia? Dar care e putința să judecăm să apreciem integrala bunăvoință, priceperea credință a puparului? Da: Gheata; A măsărului? Masa. Dar e educatorului?! Dar a conducătorului de suflete?

Ascultați ce spune Mântuitorul: „aceasta este taina înțelepciunii lui Dumnezeu că unul să samene și altul să secere“. Alții vor veni, după desăvârșirea trudei lui; după deplinirea ordine restabilite și a onoarei recăstigate, — să se împărtășească de rezultatele jertfei lui; de ale muccii, trudei priceperii, înțelepciunii, răbdării și ale dragostei lui.

Mântuitor al tuturor a fost doar Mântuitorul lumii și al nostru Isus Cristos; dar și El mîntue pe cel ce contribuie însuși, prin colaborare voită, la propria lui mîntuire.

O școală nu poate fi mîntuită de singur capul familiei: tatăl; — dacă mama ar dărâma ce edifică el, iar copiii devesesc ce strînge truda lui.

O școală nu poate fi așezată pe roatele disciplinei și ale puținții de progres și înaintare, numai de directorul, oricât de abil, trudnic, priceput și harnic ar fi: Toți profesorii trebuie să aibă aceeași trudnică bunăvoință: a-l seconda și ajuta, de-a pune minte la minte, umăr la umăr, sfortare lângă sfortare, pentru a mîntui ce trebuie mîntuit pentru binele lor și al neamului; copiii.

Dar înzădar „Vodă vrea, dacă Hîncu ba“! Inzădar truda, bunăvoința directorului, zădarnică priceperea pedagogiei profesorilor și împreuna lor trudnică sfătuire dacă părinții, din nepricepere, ori tembelism, dacă copilul din prosteașca mândrie, evident mai mult decât din răutate; dacă copiii n'ar vrea, ori n'ar putea să'nțeleagă că pentru a lor mîntuire, instruire și educare se trudesesc cei ce se năzuesc, a le da din bogăția sufletului lor atît cât au înșiși, *desăvârșindu-le puțința de-a crea și mai mult încă.*

Zădarnică e orice trudă, sfortare și muncă — dacă ei nu'nțeleg că mîntuire înseamnă *automîntuire*. Fiecare se mîntue pe sine; numai Mântuitorul ne mîntuește pe toți.

Chiar și preoții greșesc, când ajung să se creadă și socotească pe sine *profioniștii ai mântuirii*. Prin propria lor *mântuire înfăptuită*, devin *prilej și pildă* mântuirii celor ce au norocul ca văzându-le faptele cele bune să poată să preamărească pe Tatăl lor din ceruri.

Zadarnică e orice pildă și deprindere, dacă copiii n'ar vrea să priceapă că educare înseamnă în definitiv *autoeducație*; iar instrucție, trudnica și neîntrerupta *repetare* a materialului în nopți nedormite.

Dar o țară?! Oricât de mare a fost și mai mare de-ar fi fost *Avram Iancu*: suflet cald plin de nemăsurată-i dragoste față de neamu-i drag, nimic n'ar fi putut să facă — fără ajutorul credinței, jertfei și-al sângelui vărsat de iubiții și vitejii lui Moți.

Ce-ar fi fost *Ferdinand cel Loial*, fără loialitatea, credința și jertfa neprecupețită a celor 800.000 și atâtor altor milioane de bravi Români cari au suferit privațiuni, neașunsuri, dureri, suferințe și moartea pentru Ardealul lor drag și neamul lor iubit.

Cei ce nu contribuie cu nimic la progresul comun al familiei, școlii, țării și al neamului pot avea multe drepturi ce le conferă natura și trântorilor coșnițelor pline de albine lucrătoare: dar o mare datorie li se impune acestora:

Să nu judece. Să nu critice, ci să jertfească și să se jertfească, ca jertfa lor să vorbească.

Astfel înțelegându-ne datoria vom înțelege și vom simți și vedea *de ce suntem capabili noi sub înțeleapta și bărbăteasca și ajutata conducere a Mareșalului Ion Antonescu: ajutându-l* ca să poată eși cu întreg poporul, din greutățile vremii, la limanul mântuirii și al cuvântului îngăduit, chiar și al criticii constructive și acum dar mai ales atunci la sfârșitul muncii, trudei și a jertfei noastre împreună închinată, așezată și îmbogățită pentru mântuirea țării noastre a tuturor.

Neamurile se conduc prin ajutorul, colaborarea și alăturarea tuturor forțelor și energiei celor buni în slujba țării, aliniate, ordonate și disciplinate. Azi de cel ce a fost înălțat în vremi de pieritoare primejdie din mijlocul poporului său, luminează și pildă, drumului de mântuire a țării și a neamului.

Bunul Dumnezeu să-i dăruiască sănătate și putere să-și împlinească gândul lui și pe al nostru al tuturor de-a se întoarce cu armata sa vitează din biruința răsăritului — rotunjind din nou și pentru veci de veci neclintite și nebiruite hotarele vitejiei și ale vredniciei românești, până a cuprinde în rotunjirea mareașă și întinsă a aceleiași împărății pe toți fiii neamului împrăștiati pe toate meleagurile nașterii, formării și dăinuirii lui.

PROF. AUGUSTIN COSMA

PASTEL

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Impetuos plopii desenează cercuri mari pe vânt,
iar umbrele lor negre ce fug în cruci peste fondalul gri
par niște uriașe stafii
ce nici nu calcă pe pământ.

Estompat, burgul zace pe zarea sfârtecată,
ce pare că-și înclină imensul plan rigid,
pe care către Vest trei nuanțe de verde îl deschid
și ce'nspre Est își are baza întunecată.

Se plimpă cu pași mari lumini și umbre pe alei,
e ora când dansează penumbrele prin morgă,
și când macabru noaptea sună în țevi de orgă
mijlocul ei.

D. R. IONESCU

Florile d'albe

Cerurile, nalte cern
Jucăușe stele albe,
Când din datini se aștern
Pentru visul meu etern:
„Florile d'albe“.

Și-a pornit în larg de lumi
Noaptea cu colinde albe
Ca zâmbirea Sfintei Mumi;
Inimă, spre ea îndrumi:
„Florile d'albe“.

În tăcerile din mine
Cete de colindători
Au aprins lumini divine
Și tot gândul ca din crin e:
„Albe, d'albe flori“...

Peste toate câte sânt
Fulgi de nea cobor ușori
Și podoabe de cuvânt
Se respiră pe pământ
„Albe, d'albe flori“...

NESTOR PRISCA

din volunul în ms. „Simfonii Nocturne“

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Scrisoare

Mi s'a oprit un strop de nea pe geanul înghețat,
Un altu-apoi și tot mai mulți se strâng la sfat
Și rād...

Cern iernile atâtea vise'n amintire,
Nebune sbor și se'mpletesc în fire
De argint-

Și'n iarna ast'am început să-ți scriu.
Dar parcă-mi sună ruga mai puternic
Ca an...

„Moș Crăciun, atâți copii ai fericit tu ne'ncetat,
Mulți ți-au trimis scrisori și te-au rugat
Să vii...

Atâtea bucurii se'nalță din dureri,
Icoane vii, de parc'ar fi fost ieri
Și-i mult de-atunci

...De trei zile stă ușa'ncuiată și nu-i chip să privești,
 Chiar doda Maria a uitat acum de nuci și de povești,
 De zâmbet.

E-așa de rău să stai singură lângă foc,
 Să taci, să nu joci, să nu te miști din loc,
 S'adormi...

De ții pisica lângă tine, ții toarce de necaz,
 Când luptă'n somn cu șoareci, să nu'ncerci să faci haz
 Că zgârie.

Dincolo e lumină, mămica-i ocupată,
 Dar când o cauți, se sperie toți și te trimit îndată
 La colț.

În casa asta toți sunt ocupați e atâta grabă,
 Doar tu stai cuminte, fiindcă n'ai nicio treabă
 Și 'ncurci.

... Și când te-apuci să tunzi pisica, așa, că n'ai ce face,
 ...Ți sar toți în cap că nu mai ai un strop de pace
 Și... iar la colț...

Moș Crăciun sunt ani de-atunci, ți-aduci aminte?
 Uitam de săniuță, de joc, eram cuminte!
 Mai știi?...

Ții minte pe fetița cu genunchii veșnic sgâriați,
 Ce-o zi în an tăcea și te-aștepta cu ochi mirați,
 Cu teamă.

Parcă te văd și acum cu un cojoc larg și mișos,
 Cu mânușile tatii 'nblănite întoarse pe dos,
 Cu barbă albă...

Mămica îmi făcea un semn și 'ngenunchiam,
 Și „Tatăl Nostru“ se pierdea 'n colindul dela geam,
 Tu îmi zâmbeai...

...Dar azi sunt prea puțini copii
 Și poate crezi că nu mai are rost să vii
 La ei...

E mult de când nu mai aștept ca altădată,
 Odaia bradului împodobit mereu stă descuiată
 De mult...

De-atunci copilărie și vise-s moarte toate,
 Vei fi murit și tu de-atâta vreme, poate,
 Moș Grăciun...

MAIA BISTRA

Filă de poveste ...

Vântul trenură prin ramuri, legănând încuțitor
 Frunzele ce-și cântă dorul în murmur amăgitor
 Liniștea domnește 'n codru, totul doarme, totul tace,
 Lin își susura izvorul apa-i ce aduce'n pace
 Da prin creste 'nzăpezite, de prin tainițe umbrite
 Ingânarea unei doine — jale inimii rănite...
 Luna-și țese printre nouri firele-i ca de betea
 Presărând argint pe ramuri, și 'ntr'o tainică urzeală
 Invelind ușor tot codrul, codru 'n vise adormit...
 Dar un ropot se aude... și un roib cu pas trudit
 Infioară cu copita-i visul frunzelor plecate
 Și trezește cucuveaua ce prelung din aripi bate
 Tipând crud și dureros... Murgul poartă'n șea de aur
 Un voinic cu fața ruptă și cu zale de tezaur,
 Un voinic cu ochi de fulger și cu brațul de oțel
 Ce se 'ntoarce dela luptă, unde omorât-a el
 Pe dușmanul plin de ură, pe dușmanul ne 'mpăcat
 Ce moșia i-a prădat-o, ce pământul i-a călcat.
 Ochii-i rătăcesc prin noapte, fața-i pare împietrită
 Se gândește adânc viteazul... Pe cărarea pietruită
 Urcă greu... încet, cu murgul ce nechează 'ncetitor
 Și se pierd în neguri parcă, iar pădurea 'n urma lor

Freamătă fără 'ncetare căci din tainicu-i frunziș,
 Cânt de jale, de durere, se înalță, pe furiș
 Și cuprinde 'n mreje line toată firea 'ncremenită
 Ce tresare 'n fior dulce și se lasă 'ncet vrăjită...

În castelul de pe stâncă, în castelul fără soare
 Apărat de ziduri negre, unde nu e nici o floare,
 Unde liniștea-i de moarte, unde nu mai e credință,
 E atâta plâns și jale, e atâta suferință...
 Căci plecat-a înspre ceruri suflet tainic de fecioară,
 Suflet ne'nțeleș de nimeni, ce ascundea în el comoară
 De iubire, de speranță... inimioară chinuită
 Ce în piept se odihnește... fără grije... liniștită.
 Blandă, fără de cuvinte a 'nchis ochii ei de stele
 Așteptând mereu voinicul, la fereastra cu zăbrele;
 În zadar... căci moartea crudă vieța-i lină a curmat-o.
 În odaia innegrită, largă, plină de mister
 E întins acum fecioara și cu ochii către cer
 Pare un înger de lumină, coborât fără de veste
 Să împrăștiie nădejde... Ca 'ntr'o filă de poveste
 Zugrăviță pare zâna... are fața ca de floare,
 Buzele 'nflorite 'n zâmbet, ochii senină ciocare
 Trandafiri ce plâng în taină peste pieptu-i se revarsă
 Și făchile în picuri jalea — alene, 'ncet, și-o varsă...
 Miezul nopții bate 'n turnul singuratic de pe stâncă...
 Cad bătaile în noapte sfâșiind liniștea-adâncă.
 Doamne! oare ce s'aude?... Cine tulbură vegherea?
 Cine vine 'n tropot mare spintecând cu greu tăcerea?...
 E voinicul cel din codru, e viteazul luptător
 Cemereu privește 'n noapte cu ochiul său scrutător
 Doar de va vedea lumină în castelul fără nume
 Doar de va zări fecioara ce-a răpit-o el din lume
 Și-a închis-o în castelu i... Dar nimic...
 Noaptea neagră, noaptea rece chinuit-a pe voinic
 Și cu greu intră 'ntre ziduri, mângăiat de fruze moarte;
 Pași-i rătăcesc în grabă — parcă nu mai pot să-l poarte
 Se repede 'n sala-ascunsă, neagră... fără de lumină
 Dar, o Doamne! Fulger trupul vajnic i-l închină;
 Prăvălit pe piatra rece, geme, blestemă se roagă
 Spre țecioara 'ncremenită, ce pe buzele-i de fragă

Nu mai are șoapte line, nu-i zâmbește cu iubire !
 „O ! credeam că 'n viața-aceasta numai e nici o durere
 Și voiam s'o gust în farmec, lângă tine... o părere !
 Fum... cenușe și ruină ; viața-mi fu fără noroc
 Căci luptat-am spre mai bine, m'am călit în aspru foc,
 Infruntat-am pe-al tău tată în castelu-i de grea stâncă
 Unde noaptea e domniță și unde pacea e adâncă...
 Te-a închis de-a mea privire ? Te-am răpit și te-am adus !
 Te-am privit ca pe un inger coborât din cer de sus...
 O fecioară albă, pală... o sclipire de lumină
 O frântură de poveste... Tu ai fost a mea regină :
 Și te-am apărat de dușmani ce voiau să mi te fure
 Te-am păstrat doar pentru mine în castelul din pădure.
 Rege peste-a mea moșie... slugă lângă tine... floare
 Mă 'ncredeam în fericire, da ! speram zile cu soare
 Luminate de surăsu-ți, fermecate de-al tău cânt.
 Dar m'am înșelat.. nebune ! tu ce cauți ? o fericire ?
 Ce, nu știi că 'n viața asta, pământeașca ne trăire
 Este searbădă și goală ? Nu 'nțelegi că-i plâns și jale
 Peste tot, același cântec. Căci în univers i-o cale
 Ce te duce înspre moarte... Calei vieții — Înțelege !
 Inzadar acuma blestemi... S'a sfârșit... Suprema lege
 Omorîtu-mi-a speranța, fericirea și iubirea !
 Și să râd, să râd în hohot doar atâta îmi rămâne,
 Fericirea să o blestem... și să cred în legi păgâne"...
 Destrămatu-s'a urzeala din castelul fără nume
 Și nebun... nebun el pleacă, fuge... fuge 'n larga lume.

Urlă vântul, codrul plânge, zările rar se despică
 În fășii se sbate ploaia, vântul aprig se ridică
 Alungat de vijelie și bătut de grea furtună...
 În prăpastia adâncă vrăjitoare se adună
 De prin peșteri fioroase, de prin codrii, îndepărtați
 Ghemuite și ascunse șerpi pe brațe-au înodați
 Mușchi în părul lor de iele, ochii plini de răutate
 Limba'nveninată'n fiere și'n blesteme fermecate
 Râd și hohotesc de moarteeși cu viers amăgitor
 Chiamă pe voinic la ele... îl cuprind cu-atâta dor
 Și-i frâng oasele de stâncă arucându-l în adâncuri
 Unde, n clocot curge apa, unde vuiesc crunte vânturi...

In castel, fecioara moartă a rămas în neagra noapte
 Faclele s'au stins... și-o floare-i murmură alene șoapte
 Pe când în prăpăstii zace voinicelul... fără cruce,
 Fără lacrimi, fără nume... și doar vântu-i mai aduce
 Line cânturi de departe... susurate de-un izvor
 Ingânări de doină tristă... jalea-amară-a tuturor.

NANA. L. C. S.

Pe plaiu

Furtuna izbucnișe pe neașteptate.

În câteva clipe cerul s'a acoperit de nouri negri cu
 forme nedeslușite de înfricoșătoare ființe de basm.

O uriașă scântee străluci dealatul cerului și tunetul
 zgudui munții din temelii, repetat la nesfârșit de ecou.

Nicolae ciobanul și Bălan, câinele lui, cari stăteau
 culcați, la rădăcina unui brad, săriră în picioare pentru a
 aduna oile risipite'n poiană, dar n'apucară să facă vreo
 câțiva pași când potopul se deslânțui.

Nici nu se stingea bine un fulger, când altul pornea
 șerpuind iar tunetele se țineau lanț.

Pânza de apă ce se revârșea din înalt era tot mai
 deasă iar vântul o împrăștiă cu putere, orbind câinele și
 ciobanul ce nu mai pridideau să alerge după oile'ngrozite
 cari o luau care'ncotro.

În câteva minute pe coastele munților șiroiau puhoai
 de apă cari sălbatic, rupeau totul în cale și desprindeau
 stânci luându-le la vale.

Deodată Nicolae incremeni pe loc. În fața lui, la câțiva
 metri, un brad fu trăznit și arse ca o forță, aruncând
 scântei în toate părțile. Tunetul îl asurzi. Cu un efort
 supraomenesc se smulse din starea aceea și se depărtă gră-
 bit în timp ce în urma sa bradul pe junătat ars, se stin-
 gea pe'ncetul.

Râul din vale, umflat dintrodată, se zbădea cumplit între maluri, spumegând ca un uriaș în lanțuri.

Deodată, la fel cum venise, furtuna dispăru.

Ploaia și fulgerele se răriră și vântul se potoli. Doar râul, îndărătnic, mai era umflat și spumega încă.

Norii se pierdură după culmi și spre asfințit apăru ochiul roșu, obosit, al soarelui.

Nicolae își flueră câinele și plecară spre stână. Abea jumătate din turmă o putuseră strânge și acum se ducea să-și cheme tovarășul ca să caute restul până nu se 'ntărecă de tot.

Trăsăturile aspre și hotărâte ale feții ciobanului, nu-i puteau ascunde tinerețea. N'avea decât 22 de ani. Moștenind o avere frumoasă, își cumpărase o turmă de oi și-și petrecea zilele împreună cu un tovarăș pe vârful munților, ne supărați de nimeni, gustând din plin binefacerile traiului și muncii în aer liber.

Era nerăbdător să vadă ce s'a'ntâmplat la stână în timpul furtunii. Tovarășul rămăsese acolo pentru treburile gospodărești.

Stâna era așezată pe un mic platou înconjurat din trei părți cu prăpăstii abrupte.

Când Nicolae ajunse la marginea poenii cu stâna, răsuflarea i se opri'n loc, ochii i se'mpăienjiniră și un nod i se urcă'n gât.

Câteva lemne fumegânde, un schelet jalnic, era tot ce mai rămăsese din frumoasa stână de mai 'nainte. Printre dărâmături se afla cadavrul carbonizat al celuiilalt cioban și al unui câine.

Pe lângă pierderea prietenului, se adăuga toată munca lui de trei ani, pe care trăsnetul o prefăcuse'n cenușe în mai puțin d o oră.

Firea călită'n nevoi și lipsuri, cedă totuși în fața prea crudei lovituri a sortii. Se rușină apoi de slăbiciunea lui și'ncercă să-și facă planuri pe zilele următoare, dar creerul obosit și zdruncinat nu i se supuse și zdrobit de oboseală ciobanul adormi în curând, pe un petec de pământ mai uscat.

*

Plaiul era scaldat de lumina palidă a lunii.

Nicolae dormea adânc iar Bălan veghea cu botul pe

labe. Era și el istovit, dar instinctul îl îndemna să păzească. Ici-colo, în iarbă, se zăreau cele câteva oi, pete albe pe câmpul negru al nopții.

Deodată, câinele tresării și ridicându-și cupul adulmecă prelung.

Mârâid încetșor se sculă în picioare. Mirosise lupul, dușmanul neîmpăcat.

Ca un adevărat și vrednic luptător se apropie fără șgomot și-și luă adversarul pe neașteptate.

Lupul era tânăr și sprinten, dar platoșa de cuie a câinelui îi zdrelea botul.

Câinele ataca tot mai înverșunat până când fiara îngrozită, sârgerând, o luă la fugă, urmărită din apropiere.

În vârtejul goanei, cureaua ce ținea platoșa apărătoare se desprinsese și căzu.

Lupul, ajuns la marginea platoului, trebui să se împotrivească din nou câinelui, pentru a nu fi aruncat în prăpastie. Botul lui nu mai întâlnește fierul rece și dureros al cuielei ci carnea caldă și palpitantă în care-și înflșe adânc colții.

Câinele avu o tresărire dar cu o smucitură puternică și dureroasă izbuti să se elibereze și înșfăcă furios gâtul lupului, strângându-l din toate puterile ce le mai avea și înaintând cu colții puțin câte puțin, ca o foarfecă, până când simți ultimile convulsii disperate ale fiarei.

Pe urmă, Bălan se târî spre locul unde-i era stăpânul. Vru să latre, să geamă, dar, din gâtuleju-i sfâșiat nu ieșea decât un horăit înăbușit.

*

A doua zi, Nicolae, buimăcit de somn, abea putu să înțeleagă ceea ce vedea în jur.

Observă lipsa câinelui și se luă după urmele din iarba udă.

Intr'un lac de sânge zăcea ultimul singur prieten ce-i mai rămăsese.

Văzându-l, nu mai pricepu nimic. Nu-și putea închipui viața fără tovarășul și câinele iubit.

Totuși, același soare apăruse pe cer. Păsărelele zburau ciripind vesel. Râul mugea în vale.

Era totul ca altădată.

Luă capul câinelui în mâini și mângâie botul rece.

— M-ai părăsit și tu Bălan... Am rămas singur...

Se uită la ochii blânzi, sticloși acum, cari priveau
fișii în sus: Luându-se după privirea lor, văzu bolta se-
nină. Înaltă era ca 'ntotdeauna... Și Nicolae văzu și din-
colo de boltă, și murmură.

— El e aici. E peste tot... El mă va ajuta căci El... nu
m'a părăsit!

BENA MIRCEA V. b Loga

Epigrame

Epigramistului O.

Faci mereu la epigrame,

Ai un spirit rafinat!

B.C. De... te-ai ... putea... lăsa de Cele

Ai fi mult mai admirat.

Răspuns la „Scrisoare Muzei“ de M. B.

în care cere să-i aducă batiste lui P.

De-o fi'n criză de batiste

N'o fi rău de-i va trimite,

Căci el cu mâneca hainei

N'are gând să te imite.

Portretul d-șoarei X care face face pe grozava.

Ochi frumoși ca două mure

Cum nu vezi multe perechi.

Un păr blond și o guriță

Pân'aproape de urechi.

I. c. L. S. V. Beiuș

Când lacrimile-mi curg

Când lacrămile-mi curg șiroaie,
Mă doare sufletul de un dor,
Durerea trupul mi-l îndoiaie
Și 'ngenunchiez ca să Te-ador...

Te văz, în gând, copil în fașe,
Și 'ntemple printre farisei...
Cu fața dulce, drăgălașe,
Cum cauți, să fie-ai Tăi și ei...?

Christoase, înțeleg, mila
Ce te-a cuprins că, neînțeles,
Iudeii și-au scornit nebuni
Că faci din legea lor eres. —

Eres? Lumina și viața?
Eres? Al lumii Dumnezeu?
Pe ochii lor plutește ceața
Și-i sfășie blestemul greu.

Ierusalimul, nu mai este,
Mesia, cel de ei visat,
Înșelătoare lor poveste,
S'a stins cu cei cel au creiat.

La Tine când vor vrea să vină
Le scoate-al sângelui blestem,
Și din cereasca ta lumină,
Le dă și lor, noi Te rugăm,

Și umple lumea de credință
În învierea de-apoi,
Să stăpânească' a Ta voință.
Și 'nveci de veci să fii cu noi.

Și toate limbile din lume
Să te slăvească 'n graiul lor,
Un Dumnezeu cu mare nume
Etern și-a toate știutor.

Epigrame

Răspuns lui Pălăceanu

In epigrame nu s'a pus
 Și nu s'o pune sare'n veci...
 Tu pui, fiindc'atale nu's
 Decât o varză cu ghiveci...

Răspuns lui Cin L. C. D. L.

In locu-mi cin'să fie ales?
 Din partea mea, fie ori cine...
 Ce vreau să spun... ai fuțeles...
 Ori cine... îns'afar'de tine...

Lui I. Buftes, care în nr. trecut al revistei s'a
 prezentat cu „parazolul“ fiindu-i frică că plouă
 la „mat:h-ul“ meu cu Radu X-Sibiu

N'aveai ce apăra bădie
 Sub faimosu-ți parazol;
 Sub el, o biată pălărie,
 Sub pălărie, un cap... gol...

D-șoarei Maia Bistra care părăsind poezia în-
 cearcă și scrie epigrame...

... (zice-se...)

E fată și deci nu mă mir
 Că ușor s'acomodează...
 Epigrama-i chilipir...
 Că prin ea corespundează...

LIVIU OLARU

BIETUL CERȘETOR

Biet cerșetor din colț de drum
 Ești părăsit de tot acum
 Un fiu doar tu ai mai avut
 Și acela ți s'a dus de mult
 Și nu l-ai mai văzut.
 Era bun copilul tău,
 Doar el te mângâia mereu
 Dar iată că o veste rea
 Te-a anunțat biet cerșetor
 Că nu-l mai poți vedea
 Căci a căzut biet fiul tău
 Dar a căzut ca un erou
 Căci a fost Român și-a fost viteaz
 Și tu ! Il plângi mereu acum
 Biet cerșetor din colț de drum.
 Dar nu ! Tu inimă vitează
 Nu plânge, ci veșnic veghează.
 Găci plângând înfăptuiești chiar un păcat
 Un erou nu trebuie plâns niciodat !

DRĂMBAREANU NICOLAE cl. IV. lic. Alba Iulia.

Gânduri către Anul Nou

Ai sosit în țara noastră, acum ca și altădată
 Și sosirea ta ne face să sperăm în vremi mai bune ;
 Însă ști-vom oare sigur de s'ar împlini vreodată
 Cererile noastre'n care păsul nostru vrem al spune ?

Mai întâiu, se'ndreaptă gândul către cei ce cu tărie
 Stând cu arma'n mână, luptă pentru sfânta biruință
 Către cei ce cu a lor jertfă fac o nonă Românie
 Și apără luptând într'una, chiar a neamului ființă.

Dă-le lor victoria mare contra hoardelor barbare
 Ce voit-au să robească țara cu a lor stăpânire.
 Și întoarce-i după aceea, să vedem pe fiecare
 Intorcându-se la vatră, salvând țara de pieire.

Iar apoi, refă cu grijă ale noastre scumpe hotare
 Să vedem iar întregită România noastră dragă;
 Și pe toți frașinii noștri să-i vedem iar strănși laolaltă
 În frumoasa noastră țară care atunci va fi întregă.

Iată ce-ți cerem noi astăzi și sperăm că acestea toate
 Le vei împlini cum și alți ani le-ai făcut de multe ori
 Iar atunci când de aicea vei pleca, te vom petrece
 Nu cu pocnete de pușcă ci cu cântece și flori.

NICOLAE MARGHETICI
 cl. IV. C. D. L.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Oameni...

(Fragment dintr'o scrisoare.)

...„Țara visurilor noastre“ ne-e tinețea de totdeauna;
 care nu se numără cu anii, ci cu puterea lor de viață, ce
 birue toate adversitățile vremii pe ale invidiei și ale rău-
 tății celor ce nu-și dau seama, — cât de mare rău își fac
 lor și cât de îndurerat bine celui și celor pe cari-i învăluie
 în umbra neputinței lor.

...Prietenii noștri! Doamne, rar este rodul desărârșit
 al prieteniei. Sărmanii oameni; sărmani cerșetori — veșnic
 cu mâna întinsa spre a primi și lui; veșnic cu privirea și
 simțirea întoarsă spre sine. Nu-și dau seama că nu te poți
 regăsi pe tine, decât în altul: în dragostea ta față de el;
 și că adevărat bogați nu sunt cei ce *au*, ci *cel ce dau* și
se dau!

Sărmanii oameni, de câtă mai multă prostie, decât
 meschinărie nu sunt capabili, față de propriul lor interes
 adevărat! Câtă tărățe nu adună și cât de scump o plătesc;

și ce făină curată nu aruncă'n vânt; ca s'o mănânee porcii.. ceeace era gătit să facă nutremântul *oamenilor*..

Cât de anevoie pot înțelege, că Dumnezeu, dacă a creat mierle, ciori, granguri... le-a creat să fie și să rămână *ceeace sunt*; dar toate, cele cuvântătoare binențeles, vreau să apară privighetori; pentrucă *cântecul lor e ascultat de mai mulți*. Nu știu, nu simt că singurul ascultător al glasului sufletului tău din tine, *ești tu și Dumnezeu. Cu tine și cu El va să fii împăcat*. Iar când ești împăcat cu tine, ești împăcat cu El: căci împăcarea cu El este împăcarea cu tine însuși,

De-ar simți prietenii toată durerea dragostei cu care sunt învăluiti., ca să se vadă și să se cunoască *ceeace sunt*, nu ceeace ar dori, fără *șă vrea*, ce oameni ar putea să rămână!

Dar așa pierd ce nu vor putea recâștiga: rostul vieții, care e dragostea înțelegătoare a prieteniei spre care suntem creați și pe care, dacă nu o putem atinge, nu o putem crea în noi și'n jur de noi, ne pierdem rostul vieții, ne pierdem tinerețea.

Căci aceasta este *tinerețea fără bătrânețe*, sămbure al *vieții fără de moarte*, de care vorbesc poveștile bătrâne, dar care e singura realitate a vieții adevărat omenești!

...Lucrăm evident cât putem și pentru noi și pentru alții. De altfel ceeace facem într'adevăr pentru alții, o facem pantru noi înșine: căci ceeace e binefăcut pentru mine, e atât de bine făcut și pentru alții. Cei mulți și dornici după bine și frumos ne iubesc, fiindcă toți muncitorii sunt iubiți de cei mulți și muncitori. Cei puțini: exploataatorii trudei celor adevărat muncitori, în via binelui, adevărului și frumosului, evident ne sapă atâtea gropi, croite pe puțința lor de-a cădea în ele, și ne pregătesc atâtea umiliri în puțința de-a ne înălța...

Evident cele scrise sunt doar aburii ce picură ca spirt curat după dospirea și fierberea, atâtor prune ale durerii și frământărilor, cari toate trec cu noi deodată; rămânându-ne doar mângâierea plânsă de sentimentul nevredniciei slujirii noastre de-a fi putut face biet ce am putut, nicidecât ce-am vrut, mai puțin ce ar fi trebuit.

...Doamne, cât de frumoasă ar putea fi viața, dacă bieții nenorociți de oameni, n'ar urși-o cu egoismul prostiei lor, ce-și arată ghiarele în invidia, răutatea și ura nepuținții; de a se așeza lângă și de desubtul situațiilor și priveștiștilor, — din natură ca și din suflete — pe care numai poziția ta față de ele te face să le simți mărețe, — nu mici și chircite, cum le vezi, când le privești de sus în jos...

TATA

Munții...

Munții, munții,
Vârfulile,
Îmi adună gândurile.
Și plâng amintirile,
S'au dus fericirile.

Munții, munții,
Glas de doină din caval,
Șopot de izvoare bine,
Sărutări în nopți senine,
Doruri multe, dor de tine.

Munții, munții,
Noștri dragi...
Țara codrilor de fagi,
Țara zărilor albastre,
Țara visurilor noastre.

Munții, munții,
Plâng cărunții,
Plâng că azi nu mai venim,
Stâncile să le privim
Prin poeni când ne iubim.

Munții azi te au pe tine,
Munții cei rămași de mine.
Umblă-le cărarile,
Stăpânește zările.
Și din vântul, vârful lor,
Să-mi trimiți pe colț de nor
Ce-l ia vântul călător,
Al iubirii tale dor.

Vântu-o trece granița,
Trece și iubirea ta,
Să-mi șoptească 'ncet că voi,
Tainic ne-așteptați pe noi.

HORAȚIU PAULESCU

Mi-e dor ...

Mi-e dor de satul din Ardeal,
De tine față ardeleană,
De cântecul trist din caval,
Mi-e dor de draga mamă.

Mi-e dor de munți înalți pe care,
Atâția ani am petrecut,
Mi-e dor de turme de mioare,
Mi-e dor de primul tău sărut.

Mi-e dor de nopți cu lună plină,
De freamăt din frunze de vii,
De nucul din colț de grădină,
Mi-e dor de 'mbrățișări târzii.

Mi-e dor de satul din Ardeal,
De tine față ardeleană,
De cântecul trist din caval,
Mi-e dor de draga mamă.

H. PAULESCU și LEONIDA DĂNILĂ

Epitaf

Pe mormântul poetei Lia

Zace — aicea doamna Lia,	Cu-o singură poezie.
Ce-a uitat bucătăria	Bine că a fost așa,
Și-a profesat poezia,	Că dacă se ocupa
Omorînd, pe cât se știe,	Cu arta de-a prepara,
Dintre cetitori o mie,	Toată țara-o omora.

Lui L. Olariu

O epigramă nouă 'nainte de a scrie,
Îți recomand amice, citește-o poezie,
Din ale Maiei Bistra, precis vei adormi
Și cel puțin atunci, sperăm că n'o mai scrii.

H. PAULESCU

R ă t ă c i r i

— Pribegie —

lui Liviu Lupan

Sunt un străin, și-am zăbovit la voi popas
Cu suflet pângărit de dor, de vise;
În urma mea atâtea zări închise
S'au zăvorit în plâns — la fiecare pas...

È besnă pe la noi, iar frunțile cărunte
S'au plecat smerite, ostoite'n juguri —
La răscruci veghează flămânzite ruguri
Mândria ostenită să le-o'nfrunte

Pălmuite fețe, 'ncrmenite în durere
S'tu brăzdat cu văl adânci de chin —

— — — — —
— — — — —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Mă'nchin înfiorat, mă plec acum să plâng
Când văd și'n voi mocnind ca'n mine izbăvirea —
Priviri tăioase ni s'au unit în gând cu firea,
Simțim atâtea inimi răscolind fiorii ce ne frâng...

I. PPEDA
student

Un premiu de 20.000 lei

(douăzeci mii lei)

(Intreg sau divizibil) pentru cea mai bună poezie cu titlul
și subiectul: „ȚARA VISURILOR NOASTRE“.

Incheiere

Covoarele de frunze se aştern
 în parcul cel pustiu şi 'ntunecat ;
 îşi cântă vântul cântecul etern
 pe ramurile teiului prădat.

O frunză se coboară legănând,
 ca să îngroaşe galbenul covor
 al celora căzute ca un gând
 din urmă al bolnavilor ce mor.

Pe craca unde astă vară sta
 un stol de vrăbii gureşi, ciripind
 o simfonie veselă în fa,
 pe aceeaşi cracă văd o cioară stând.

Alătura, pe banca cea de lemn
 pe care atâtea ori noi am şezut,
 se lasă acuma cel din urmă semn
 al verii aurite ce-a trecut.

Şi parcu-i pustiu şi 'ntunecat.
 E parcu'n care noi de-atâtea ori
 pe banca noastră verde am aşteptat
 ieşirea lunii albe de sub nori.

În loc de lună blândă, astăzi e
 un cer de noi aproape coborît ;
 şi vântul suflă rece, asemenea
 cu crivăţul din visu-ţi mohorît.

Adânc trag pălăria pe urechi
 şi zgribulit mă'nfăşur în manta,
 când vântu-mi spune: — „Toate astea's vechi, —
 doar primăvara n'o vei mai vedea!“

MIHAI DUMBRAVARĂ

Regret

Tu timpule mi-ai furat copilăria
Din leagănul făcut dintr'un jugastru,
Tu ai furat ai cerului albastru
Și inima ce mult își iubea glia.

Ai rătăcit cu ochii 'n depărtare
Și mi-ai furat grădina cu-amintiri;
Mai fi-vor oare 'n lume mântuiri
Să ierte un păcat atât de mare.

De-am rătăcit hoinar în locuri fără nume
De asta numai tu ești vinovat,
Tu m'ai făcut să uit drăguțul sat
Și să pornesc pribeag cu doru 'n lume.

IONIȚĂ BUFTEA.

BCU Cluj / University Library Cluj

Hibernală

Pe-a vântului aripă molatecă, departe
Sbor dorurile mele, sărmame visuri moarte;
De sus fulgi albi, minusculi, ce cad încet și des
Țes haine alb'a iernii și-a mele visuri țes.

Se cerne neaua blândă din larga boltă sură,
În brațu i de mătase visarea 'ncet mă fură
În pacea albă, dulce, ce troenește firea
Mi-aduce un scump tovarăș și prieten: amintirea.

Copilăria scursă cu iernile de-alt'dată,
Cu bucuria-i sfântă, suavă și curată,
Aducerile-aminte nostalgic își așterne
În timp ce-afară neualin pulberea și-o cerne.

MARIANA GEORGESCU-VÂLCEA.
cl. VII. șt. L. C. S.

Mănuțe albe

Mănuțe albe ochi albaștri
Și bucle aurii,
Plutesc în visurile mele,
În nopțile târzii.

Mănuțe albe parfumate,
Ca și petalele de crin,
La 'mbrățșarea lor divină,
Iubirea toată mi-o închin.

Și ochi albaștri ca și cerul
Unei frumoase primăveri,

Din raza lor răsare dorul
Și fermecatele dureri.

Iar bucle aurii, comoară
De drăgălașe desmierdări,
În legănarea lor suavă,
Vorbesc atâtea sărutări.

În floarea visurilor mele
Așterneți bucurii,
Mănuțe albe ochi albaștri
Și bucle aurii.

C. DRĂGHINESCU Ghiban
17/III-22/V 1940

BCU Cluj / Cluj University Library Cluj

Cărți-Reviste

Toate vitrinele timișorene te întâmpină cu „*Troparele*” lui M. Terfăloagă.

„*Troparele*” nu sunt altceva decât o plachetă de 13 poezii, din care se înalță un suflu religios, înveșmântat în minunata haină a figurilor de stil.

Prin „*Tropare*”, Dl. M. Terfăloagă s'a impus dela început în poezia bănățeană.

„*Horia, Cloșca și Crișan*”. Sept.—Dec. 1942 — revista elevilor Șc. Normale de Înv. Craiovc, publică un frumos material literar.

Ce facea n'a realizat încă revistă, este reducerea descrierilor și istorisirilor din Colonia de vară, de care abundă.

Schilța „*Palăria din Solia*”, semnată de Dănișei și poezia „*Către Domnul*”, a lui Șt. Licescu sunt slabe. Autorii lor nu și-au însușit pe deplin acel spirit de interpretare, dublat de măestria stilului.

Minunate sunt clișeele care repreziută bisericile noastre din Oltenia.

Dintre colaboratorii revistei se remarcă : Mihai Chera, semnând minunata proză : „*Munte și adâncuri și poezia „Gânduri*” : Nestor Prisca, semnând poezia „*Noapte cu lună*” și Const. Cristea, poezia „*Amurg*”.

Interesante sunt „*Credințele populare*” și culegerea de poezii popularane.

Este remarcabilă partea critică susținută de Horie Crug, Șt. Licescu și M. Chera.

„Universul Literar“, revistă literară săptămânală bucureșteană, ne face câteodată să devenim neliniștiți și faptul e destul de explicabil. Poesia, pe care o preconizează revista prin înaltul for (i) al lui Șt Baciul, ne face impresia că nu mai este poezie. Și cum să fie dacă maestru, însăș nu-i poet? Poezia dela „U. L.“ a luat o formă telegrafică, în locul inspirațiunii din poezia poporană, care trebuie să e caracterizeze poezia nouă românească, așa cum ne-o arată și dl Ion Pillat, într'unul din Nr „Gândirei“ de prin 1936.

Noi, cei de-aici, urmărim cu deosebit interes activitatea dela „U.L.“ și vom mai reveni.

Crăciunul și revistele...

Am avut ocazia să răsfoim Nr. oe Crăciun al câtorva ziare și reviste. Constatarea pe care am făcut-o însă, a fost una nu prea îmbucurătoare. Materialul (o parte din el) a fost cu totul nepotrivit și în loc să apropie pe cititori de reviste și scriitori, mai mult i-a îndepărtat.

Nu încercăm a da lecții, dar credem că întocmirea unei reviste de Crăciun sau a unei pagine de Crăciun la un ziar, e o chestiune mai mult de suflet. Poezia și proza din acest Nr. trebuie să pre dispună pe cititor la reverie, la analize sufletești subtile, la o înălțare sufletească, în fața căreia să se topească orice altă preocupare.

Acesta este Nr. de Crăciun și credem că în viitor vom avea ocazia să ne bucurăm din tot sufletul în fața acestui Nr.

„Luceafărul“, anul VIII. 1942. — revista „Astreii Bănățene“ a apărut în mantie de sărbătoare. Semnează articole: P. S Sa Vasile Episcopul Timișoarei, G. M. Ivanov și Dr. Pocreanu. Antologia lirică bănățeană cuprinde 16 poezii, semnate de cei mai reprezentativi poeți bănățeni: Gr. Bugariu, O. P. Blidariu, Const. Miu-Lerca, Mihai Novac, P. P. Belu, Mia Marian Jaleș, Ion I. Mioc, Petru Sfetca, Dorian Grozdan, Ion Potopin etc. Studii semnează: Nicolae Ilieșiu, Dr. Aurel Peteanu, etc.

Cronica este amplu susținută de d-nii: Gurie Ursulescu, Lucian Costin, etc.

Remarcăm studiul d-lui Ion Potopin, despre: „Creația lirică a Banatului“.

Salutăm cu această ocazie reapariția poetului O. P. Blidariu în poezia Banatului.

Remarcăm spiritul de muncă și inițiativă al d-lui Grigore Bugariu, sub a cărui îngrijire a apărut „Luceafărul“, într'o formă atât de aleasă — spirit care este la înălțimea geniului său poetic.

Rămânem cu speranța că odată drumul reînceput, „Luceafărul“ va apare și pe mai departe regulat și într'o formă tot atât de distinsă.

N. PR.

Din „Curentul“ Nr. 530 din 8 Ianuarie 1943 :

Claviaturi

„Țara visurilor noastre“ este titlul revistei literare pentru tineret, care apare lunar la Timișoara, sub îngrijirea d-lui profesor Augustin Cosma.

•E o publicație curată, plină de intenții bune, susținute aproape exclusiv de condeele elevilor timișoreni, care își desfac timizi și senini aripile pentru marele sbor al scrisului literar. Versuri, schițe, încercări critice, articolașe ocazionale, toate poartă semnul unui gust artistic, pecetia unei conștiințe critice care îndrumă primii pași ai tineretului spre împărăția plină de comori a literaturii și artei. Dacă fiecare centru școlar din țară ar avea o revistă de felul celei care apare la Timișoara, captând din bună vreme preocupările tineretului pentru literatură, s'ar soluționa cu o clipă mai de vreme criza cititorilor români. Penrucă elitele consumatoare de cultură se recrutează din rândurile acestui tineret, care face cunoștință cu otrava dulce a scrisului din anii pri-milor avânturi, din anii celor diniâi neliniști...

Anul literar 1942

Pentru cercetătorul fenomenului literar, care la sfârșit de an își aruncă o privire retrospectivă asupra producțiilor literare, un bilanț nu e numai ocazia binevenită de a desprinde din complexul manifestărilor spirituale permanența și importanța necontestată a cărților apărute ci și de a nota marginalii, de a stabili câteva premise sugestive, caracterizând sumar aspectele specifice ale mișcării literare închisă între granițele unui an încheiat.

Un bilanț literar în acest caz n'are să poată menționa fiecare carte parte de o însemnătate minoră ; important e să se stabilească mai ales calitatea poeziei, a prozei scrise, să se remarce perspectivele deschise unor realizări așteptate dar poate neîmplinită încă, să se sublinieze specificul însăși al activității literare, iar nu să epuizezi în banale înșirări de nume și titluri ultimele încercări de atentat la bunul simț, la încrederea cititorilor în slova scrisă cu gând curat și nu pornită din ambiția deșartă, din eternul dor de glorie și prematură nemurire. Cu alte cuvinte nu o statistică seacă, ce nu spune nimic având aerul să creadă că a spus totul ci mai degrabă o permanentă grijă de o bună selecție pentru a fi menționate cărți de reală valoare, o îndreptățită prețuire acordată operelor de merit unanim recunoscut.

Încercând să reamintim cele mai importante cărți apărute în 1942, n'avem intenția să discutăm aici mai pe larg valoarea lor intrinsecă ; prețuirea ce le-o acordăm constă tocmai în a că nu trece cu vederea aceste cărți, cari închid în ele contribuția literară a anului trecut la mișcarea culturală înglobată în frământata noastră epocă actuală.

Poezia a fost susținută de o inspirație ce nu trece peste marginile normalului, ce n'are darul să uimească printr'o apariție nouă. Mai ales tinerii și-au spus cuvântul. Amintim însă dela început *Edițiile definitive* apărute în Fundații, ale d-lor *Lucian Blaga* și *Al. T. Stamatiad* care n'aduc aproape nimic nou față de volumele precedente. Dl *Ion Pillat* a scos un nou volum „*Împlinire*” apreciat de cititori și critici.

Poezia tinăără a fost reprezentată prin nume cunoscute aproape toate, prin talente remarcate de mai multă vreme, care și în acest an și-au arătat virtuozitatea încercând să dovedească că nimic nu poate împiedeca să nu-și vadă de preocupările lor. Astfel poeți din gruparea „*Meșterul Manole*” au scris poezii în nota obișnuită a fiecărui autor uneori cu ușoară

revenire spre tradiționalism, cu accente de plăcută simplitate și armonie realizată în „Paradisul peleginar“ al lui Ion Ștugariu, cu preocupări de a scrie poezie pură, adesea simbolistă ca la d-nii Cost. Micu în „Psyche“ Ovidiu Caledoniu în „Vrăjitorul apelor“. În aceleași caracterizări e cuprins și d-l Iulian Vesper cu „Izvoare“, ceva mai clasic d-l Aurel Marin în „Sonete“ având unele apropieri de d-l Ernest Verzea, în „Alter ego“, de d-l Ștefan Stănescu în „Poemul sistemului solar“.

De o autentică inspirație e d-l Dimitrie Stelaru în „Noaptea geniului“ mult apreciată și discutată. În genul patriotic, cu motive transilvane a scris d-l Ion Th. Ilea în „Întoarcere“, iar se zice — că în acelaș gen o revelație ar fi Lucian Valea.

Poezia de războiu, inspirată din actualitate, a fost bine reprezentată și merită remarcată mai ales poezia Dnilor Const. Virgil Gheorghiu „Lianul de rugăciune“; Dem. Botez : cu „Pământ și Om“ și Al. Raicu: „Carnet de soldat“.

ROMANUL a avut reprezentanți de seamă și nu dintre cei neobișnuiți să apără aproape regulat cu câte o carte sau două pe an. Era natural ca Dnil Ionel Teodoreanu să mai scrie două volume (continuă pe Tudor Ceaur Alcaz), iar Damian Stănoiu să nu-și părăsească genul facil și fără vreo semnificație literară. Dl Tudor Arghezi a apărut cu „Lina“ iar Dl Octav Dessila (care de câțva timp se ia la întrecere cu Ionel Teodoreanu „care pe care“) a scris „Iubim“; Dl Mihail Șerban: „Casa amintirilor“ iar Păr. I Agârbiceanu ne-a dăruit o „Domnișoara Ana“, plină de farmec, gingășie și multă feminătate.

Dintre condeele mai tinere amintim : Mircea Streinul cu „Prăvălia Diavolului“; D. Almaș „Meșterul Manole“; D. Papatanastu: „Sonata Dobrogeană, E. Camilar: „Cordon“.

NOVELA de a cărei existență se arată acum ca și înainte atât de îngrijorate unele personalități ale scrisului nostru a fost totuși scrisă de Dnii Al. hilippide în „Floarea de prăpastie“; de Anișoara Odeanu în „Ciu-data vleață a poetului; de Victor Ion Popa în „Bătaia“; Neagu Rădulescu în „4 pe trimestru 2“ și iar I. Agârbiceanu în „L'cean odinioară“ publicat la Fundațiile Regale.

ISTORIA LITERARĂ, CRITICĂ, ESSEUL n'au lipsit din preocupările literare demne de remarcat în anul trecut. Dl Prof. D. Caracostea a scos masiva și erudita lucrare: „Expresivitatea limbii române“, Dl Th. Capidan „Macedoromâni; Tudor Vianu acelaș neobosit cercetător al problemelor estetice, filozofice a scris: „Introducere la teoria valorilor“ iar, Șerban Cioculescu părăsind temporar critica e preocupat de istorie literară în ultimul volum din seria „Operelor“ lui Caragiale și a dat la iveală studiul asupra lui Codin Drăgușeanu „Pelegrinul transilvanian“. Dl Ovideu Papadima, stărue cu cercetările de folklor scriind „O viziune românească a lumii“ și „Neam, sat și oraș în poezia lui Goga“ Dl Dan Petrașincu a scris un studiu interesant „Edgar Poe iluminat“ iar Dl Ion Marin Sadoveanu a conceput pe un plan vast „Istoria universală a dramei și a teatrului“. Mai amintim și „Răsfoind pe autori clasici“ de I. M. Marinescu precum și „Teoria logosului la Sf. Iustin Martirul“ al și I. Coman cunoscutul cercetător asupra clasicismului greco-latin.

Traducerile au continuat o tradiție nu tocmai veche la noi apărând în număr mare și având adesea un succes răsunător. Notăm o nouă ediție a „*Mătăniilor*“ lui Florence Berclay, carte pe care n'aș putea-o în-deajuns recomanda prietenilor mei mai tineri care citesc această revistă.

Nu poate fi vorba de o mai veche tradiție atunci când vorbim de un nou gen quasi literar apărut odată cu întrirea noastră în războiu: *Reportajul* de pe câmpurile de luptă precum și nota, impresii și descrieri de acest fel din care au apărut multe volume marcând și în acest fel participarea scriitorilor la evenimentele atât de importante, la acțiunile eroice al Țării.

Revistele în aceste vremuri de grele încercări s'au menținut adesea cu destulă greutate „*Revista Fundațiilor*“ e mereu îngrijită și cu alese colaborări. Și „*Gândirea*“ apare destul de regulat sub direcția dlui N. Crainic; *Convorbirile literare* sub direcția dlui I. Rădulescu Pogoneanu apare în condiții laudabile dar neregulat.

O deosebită mențiune p'ntru, „*Preocupări Literare*“ care sub noua direcția a dlui Vladimir Streinu se prezintă sub o formă excepțională, conțând în rândul revistelor de rangul întâi cari apar la noi acum.

* * *

În fața acestor constatări care desigur nu vreau decât în linii mari să dea o schiță generală a activității literare pe anul 1942, ținând seamă de starea de război în care ne găsim când toate eforturile și preocupările se îndreaptă spre crâncenă încercare de pe câmpurile însângerate în mod necesar ajungem la concluzia că departe de a se fi produs o stagnare în creația literară talentului și inspirației i s'au putut oferi liniștea și siguranța oricât au fost de relative, pentru o reculegere iar cei miruiți cu darul poetic au putut să-și închidă în file de cărți atâtea gânduri, atâtea experiențe sufletești.

Nu vi se pare atunci cam perimat acel „*Inter arma silent musae*“?
București, Iaruarie 1943.

GH. BULGAR

Când ai un dor la inimoară,
Citește „*Flori de Primăvară*“.

care va apare în curând de:

Drăghicescu-Ghiban

în Editura „**LUCEAFĂRUL**“ Timișoara

Manuscrisele pentru Nr. 2, Februarie 1943 se vor trimite până la data de 20 Februarie 1943, pe adresa:

Augustin Cosma Timișoara III. Vadul Călugăreni Nr. 2.

La închiderea ediției primim și avem deosebita mângâiere — deși n'avem alt loc decât coperta, — să publicăm în copie :

„Comisariatul General din Transilvania de Nord. Nr. 2066. 20. I. 1943, Domnule director, cu poșta de azi, vă înaintăm suma de 20.000 (douăzeci mii) lei, cu rugămintea de-a face din ea un premiu pentru cea mai bună poezie cu titlul „Țara visurilor noastre”. Condițiile premiului rămâne să le hotărâți Dvs., noi am dori numai ca poezia să nu mai fi fost publicată până acum. Cu urările noastre de veselă întoarcere acasă. Comisar general al refugiaților : Profesor Gr. Forțu. D-sale D-lui prof. Augustin Cosma directorul revistei „Țara Visurilor Noastre” Timișoara.

Când îți mulțumim din toată inima d-lui comisar general, profesor Gr. Forțu, pentru atât de onoranta apreciere a efortărilor noastre pentru binele și mântuirea celor îndrumarea cărora spre binele lor și al neamului ne constituie mângâierea și titlul de cinste al bunei noastre credințe și voințe, îl rugăm să creadă în dragostea și mărturisirea și pe această cale, a adâncului respect, nu numai al nostru, dar mai ales în gratitudinea celor cari sunt întotdeauna recunoscători pentru *dragostea* merită a-i servi să fie ceace le e singurul lor rost de-a fi, nădejdea de azi, realitatea neamului de mâine : copiii noștri și ai țării ; *pentru cari, pentru toți*, lumină și îndrumare, vrea să le fie revista noastră, spre

„ȚARA VISURILOR NOASTRE” (a. c.)

Poeziile pentru concurs se vor trimite până la data de 25 Martie, ziua Bunevestrii. La concurs va putea lua parte oricine crede că poate să expaime în graiu poetic efortările neamului spre realizarea aspirațiilor și nădejdelor noastre de azi și totdeauna. Se vor trimite după posibilități, un text scris la mașina de scris, provăzut cu un motto ; numele autorului fiind închis într'un plic mic.

Inregistrată la Tribunalul Timiș-Torontal sub No. 98/1941.

Abonament pe anul școlar 1942—43

Pentru instituțiuni	2000 Lei
Abonamente de încurajare dela 500—1000 „	
Pentru d-nii profesori și părinți	350 „
Pentru elevi	350 „
Un număr	40 „

Cine reține un număr, se consideră abonat.

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE

»LUCEAFĂRUL«

Proprietar: TEODOR BOZGAN

BUL. DIACONOVICI LOGA 40 — TELEFON: 37-65

Inreg. sub Nr. 594—1941 C. M. tipărit la 26. I. 1943

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :
Prof. Augustin Cosma, Timișoara III. Vadul Călugăreni 2.